

ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО АПК В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

асист. Марочко С.С., доц. Лапшин В.В., студентка гр. Ф-01 Федчун С.В.

Світ невпинно рухається шляхом глобалізації. Поступово значна частина економічних процесів у світі вийшла за межі національних держав.

Не минули процеси глобалізації і галузь АПК. Сьогодні, при активній дії глобалізаційних процесів, активному інвестуванні у наукові дослідження та прикладні розробки, впровадженні інноваційних технологій підприємствам АПК дуже важко конкурувати на міжнародному ринку. Тому постає питання розроблення стратегій, які б дозволили сільськогосподарським підприємствам активно конкурувати як на міжнародному ринку для підвищення частки у світовому експорті, так і на вітчизняних ринках (як з національними, так і з закордонними конкурентами).

Значний внесок у розгляд теми дослідження зробили такі вчені, як О. І. Кондратюк, Н. Я. Пітель, Л. В. Савош, Н. М. Ткаченко, О. В. Ульяновко та інші. Однак, недостатньо вивченим при цьому залишалося питання аналізу конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств та розроблення стратегії інвестиційного забезпечення галузі АПК в умовах глобалізації.

Україна традиційно мала розвинений аграрний сектор, завдяки чому отримала назву «житниця Європи». Селянські господарства України виробляють значну кількість м'яса, молока, зерна, овочів і фруктів. Але недостатність державної підтримки, відсутність прямих взаємозв'язків між виробником сільськогосподарської продукції та її кінцевим споживачем, технологічна відсталість фермерських господарств, неефективність та повільність проведення реформ гальмують розвиток галузі АПК, що веде до занепаду фермерських господарств, які в умовах сучасних глобалізаційних процесів стають нерентабельними.

Завдання вітчизняних вчених у галузі АПК – розробити сценарії або варіанти можливого досягнення сталого розвитку даного сектору економіки. Розроблення стратегії розвитку передбачає втілення довготермінової економічної політики в систему поетапних заходів з урахуванням ресурсів країни та їх ефективного використання. У першу чергу, сюди відноситься структурна перебудова галузей на основі залучених інвестицій [1, с. 165].

На сучасному етапі важливими є підвищення рівня стандартів виробництва, управління та планування, налагодження нових ефективних механізмів захисту національних товаровиробників, особливо сільськогосподарських, оскільки набуття Україною членства у СОТ має найбільший вплив саме на аграрний сектор.

Якщо виробництво зернових культур в Україні ще знаходиться на достатньому рівні, то молочна галузь поступово занепадає – фермерам стає не вигідно тримати худобу, і її поголів'я з кожним роком зменшується.

Позитивний досвід країн Східної Європи, які в достатньо стислі терміни змінили свою молочну галузь відповідно до вимог ЄС, Україні важко використати, оскільки це було зроблено в основному за кошти Євросоюзу. А у нашій країні, на жаль, немає бюджетних можливостей для фінансування відповідних програм, але є зобов'язання перед СОТ щодо максимального рівня підтримки [2].

Стратегічно важливим для розвитку АПК є створення і повноцінне фінансування інноваційного фонду АПК, який повинен стати методологічною і науково-технологічною основою державного регулювання розвитку аграрного сектора економіки держави. Також, для успішного розвитку АПК країни в умовах глобалізації економіки, необхідно проводити державну політику постійного підвищення інвестиційної привабливості аграрного сектора. Без впровадження нових енергозберігаючих технологій та використання сучасної техніки неможливо вивести сільське господарство із кризового стану та й країну в цілому. Збільшення обсягів інвестування стримується, значною мірою, недосконалістю чинного законодавства та нестійкою політичною ситуацією країни [2].

Важливим елементом підвищення конкурентоспроможності вітчизняного АПК є максимальне обмеження імпорту, при якому держава має виділяти кошти на початкове фінансування імпортозаміщуючих виробництв, після чого галузь почне розвиватися, будуть вкладатися приватні інвестиції. Розвиватися при цьому буде не лише агропромисловий комплекс, а й усі взаємопов'язані з ним галузі народного господарства, продукція яких почне користуватися більшим попитом: виробництво мінеральних та органічних добрив, сільськогосподарської техніки та інноваційних технологій тощо.

Отже, основною стратегією для підвищення конкурентоспроможності галузі вітчизняного АПК є державна підтримка та науково обґрунтоване обмеження імпорту сільськогосподарської продукції. Тоді не лише АПК, а й усі пов'язані з ним сфери економіки будуть динамічно розвиватися, а їх продукція користуватиметься попитом не лише на вітчизняних, а й на міжнародних ринках.

1. Калінчик І. М. Прогнозування стійкого розвитку АПК України / Калінчик І. М. // Збірник наукових праць ННЦ «Інститут землеробства УААН», 2010. – № 3. – С. 164 – 174.

2. Савош Л. В. Щодо перспектив розвитку агропромислового комплексу в умовах глобалізації / Савош Л. В. // Економічні науки. Серія «Економічна теорія та економічна історія»: збірник наукових праць ЛНТУ, 2011. – № 8 (32) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/en_eti/2011_8/29.pdf.

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.) : у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 3. – С. 315-317.